

В ранното утро на 17 април изоставяме сънena София и се отправяме към Стара планина и както сме инструктирани: Троян-Бели Осъм-Чифлика и... някъде в края на пътя х. „Хайдушка песен“ – стартовата точка за нашия Северен лъч, който ще се пусне много вертикално до х. „Козя стена“.

Това е нашият Първи книжен поход. За някои – първи въобще, за други – първи след повече от 15 години.

Пътуваме с малката си червена кола без радио и чакаме пътят да свърши. След повече от два часа и половина, минали вече и Троян, и Бели Осъм, и Чифлика, множество асфалтови кратери и на милиметри от един напълно безразличен кон посредата на пътя ни, започваме да се притесняваме, че ориентацията не е най-доброто ни качество. Телефонният обхват също не е на наша страна и малко преди да решим да обърнем колата и да пробваме ей там она завой, дето пропуснахме преди двацет минути, пред нас се разлива паркинг и щастливата усмивка на Таня Даскалова – нашият водач и отскоро пълноправен хижар в „Козя стена“.

Скоро ентузиазиранията ни група се събира и Таня ни предупреждава, че ни очаква час и половина стръмно катерене, но после теренът ставал много по-приятен. Пита ме дали имам гети и на отрицателния ми отговор отвръща: „Ще страдаш“. Добре, за това сме тук. Преходът е само 4 км, но денивелацията е сериозна. Нашият двучленен ваконски екип съорганизатори е крайно неподготвен за това, което предстои. Но това, което може понякога да ти се случи в живота, а в планината е почти задължително – винаги има кой да ти помогне в труден момент, за нас е спасение и преизпълващо чувство на доброта. Задъхани, на предела на силите си, прегърнали повечето дървета по пътя, геройски достигахме заветния заслон за голямата си заслужена почивка. Таня обявява, че е време да си сложим гетите. С колежката се споглеждаме в конфузно недоумение. И тогава от вълшебните (както ни се струва) раници на отзивчивите ни сподвижници изникват два комплекта гети (или „гамаши“, както още ги наричат, а за лаици като нас – може и „торбички“), които моментално се озовават на неопитните ни крака. В момента, в който достигахме снежната покривка, оценяваме магията на малките чувалчета около прасците си. Тогава разбираме какво ѝ е козето на тази планинска стена и се чувстваме като планинските козички, които Таня бе заснела по пътя по-рано сутринта. Малката разлика е, че краката на виреещите там животни едва ли са треперели при вида на тесните и отвесни пътечки. Някой ми подава щека, Таня ме инструктира: забиваш, стъпваш, забиваш, стъпваш...

Мигът, в който хижата изплува пред погледа ти, е безценен. Малък истеричен смях на недоверие, а после удовлетворението, което се разлива по всеки блажен неврон на тялото. Посрещат ни веселите хижари – Иван и Радо. След около час-два към нас се присъединяват смелчаците от Южния лъч, чийто преход беше по-дълъг, макар и не толкова стръмен. Нашият книжен отбор се удвоява с появата на Павлина Радославова и Петра Петрова от „Аз Чета“. Всички сме малко нервни, никога не сме говорили пред такава публика на такова място.

В топлата, уютна столова – дом на планинската Къщичка за книги, от която започна всичко, ни посреща уханието на вкусна супа. По-късно там ще е и нашата сцена. Таня започва своя изключително сладкодумен и увлекателен разказ за трудностите на хижарското стопанисване, зараждането на кампанията „Професия хижар“ и как една спонтанно

подхвърлена идея за този книжен поход се осъществи половин година по-късно. Благодаря ти, Таня, че си толкова случващ човек!

Трудно е да говориш втори след някого, който омайва така с думите си, но Петрана смело поема щафетата. Подготвили сме творческа игра, която изисква колективно писане и креативност. За наше облекчение и радост в цялата пълна столова с над 50 човека започва да се вихри умствена дейност. Физическата умора, изглежда, не само не е пречка, а дори е подемна сила. Крайният резултат е няколко страхотни забавни истории и две изобретателно споени стихотворения. Това ни е наградата. Заслужавало си е.

Планината сплотява по начин, какъвто малко места и събития успяват. Сякаш с височината човек става все повече човек. А може би склоновете зоват само тези, чиято фина настройка долавя именно този дух. Трудно е да се каже. Но едно е ясно – хората сред билата са други, много повече заедно от където и да е другаде. Това е чувството, което ни залива, когато четем пътеписи, но понякога четенето ни води до собствената ни история. Която отново да споделим – писмено, устно или с човека, който върви до нас. Това успяваме да съберем от топлото усещане, което всички на „Козя стена“ създадоха заедно без никакво усилие.

Докато ни разказваше за нелесното ежедневие на хижаря, Иван (Козестеновски) ни предупреди за зловещите ветрове, които се проявяват между два и пет през нощта. В момента, в който въздушната струя започва да удря стените със сила, която си представяш, че може да отлепи основите на стабилното каменно здание, се чувстваш толкова защитен в утробата на спалния си чувал, сякаш си намерил начин да победиш природната стихия. Неделното утро е бяло. За една нощ планинските склонове са сменили одеждите си.

Тръгваме обратно в прегръдката на снежната обвивка. Маршрутът е същият по своите географски координати, но пътят е много различен. За няколко часа зимата се е разгърнала по планинските бедра и променя начина ни на придвижване. В момента, в който колоната ни спира, за да преминем един по един през отвесните заледени участъци, оглеждаме бяло-зелените склонове около себе си и потъваме в красотата им. Усещаме се като малки уязвими пращинки пред своенравната природа, но преминеш ли от другата страна, си вече една пращинка, която доволно е преодоляла собствените си невъзможности или (както е случаят с повечето ентузиастични от нашата група) за пореден път е доказала своите възможности. Това е другата награда.

Връщаме се привечер в София, онази – географски същата София, но някак по-зелена сякаш за един уикенд се е преобразила изцяло. И може би наистина е. Сега е малко по-богата – на емоции и нови приятелства с планински дъх. Знаем, че ако ние забравим, улисани в градския си хаос, да организираме следващия Книжен поход, то Таня ще ни сръчка да го направим. Защото този уикенд книгата и планината се споиха в една обща любов, която трудно угасва.

Благодарим на всички прекрасни хора, които ни дариха усмивките, добротата, чувството си за хумор, мислите, песните, мненията за книгите... и човечността си!

Ще се видим пак на следващия книжен поход!